

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea
proiectului Codului Silvic

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea Codului Silvic este elaborat în conformitate cu angajamentele Republicii Moldova la Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană în perioada 2017-2019, aprobat prin HG nr.1472/2016 (art. 369 LI din Capitolul 13 „Comerț și dezvoltare durabilă”, Titlul V „Comerț”) și tratatelor internaționale în domeniul forestier și al biodiversității. La fel, reiese și din pct. 4 din Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei privind diversitatea biologică a Republicii Moldova pentru anii 2015-2020, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 274/2015, precum și acțiunea nr. 9.7.1 din Planul de Acțiuni a Guvernului 2020-2023.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite.

Proiectul hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea Codului Silvic a fost ajustat la noi cerințe internaționale și europene în domeniul forestier și completat cu noi prevederi, care stau la baza gestionării durabile a pădurilor comunale și se referă la:

- promovarea practicilor care asigură gestionarea durabilă a pădurilor;
- asigurarea integrității fondului forestier și a permanenței pădurii;
- majorarea suprafeței terenurilor ocupate cu păduri;
- promovarea tipului natural fundamental de pădure și asigurarea diversității biologice a pădurii.

Aprobarea noului Cod va avea un impact pozitiv asupra integrității fondului forestier și vegetației forestiere din afara fondului forestier, promovării unui management forestier eficient, bazat pe gestionarea durabilă a pădurilor atât din fondul forestier de stat, cât și celui gestionat de autoritățile publice locale și celui privat.

Totodată, proiectul va avea impact benefic asupra valorificării raționale a produselor pădurii, asigurării continuității pădurilor și biodiversității în corelație cu condițiile de creștere a influenței activității antropice.

Resursele forestiere din Moldova sunt limitate, iar principala provocare constă în asigurarea securității vieții și sănătății populației în ceea ce privește utilizarea pădurilor în starea corespunzătoare funcțiilor lor ecologice și social-economice.

Codul Silvic, care stă la baza tuturor calculelor prejudiciilor cauzate spațiilor verzi și vegetației forestiere, a intrat în vigoare în anul 1997 și până în prezent nu au fost reactualizate tarifele de calcul al cuantumului despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat fondului forestier.

Astfel, costul masei lemnoase, la ziua de azi, depășește cu mult cuantumul prejudiciului cauzat mediului înconjurător.

Studiul elaborat de către Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice (ICAS Chișinău) în cooperare cu Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii (IUCN) în cadrul programului ENPI FLEG („Îmbunătățirea aplicării legislației forestiere și guvernării în cadrul Inițiativei Politice Europene de Vecinătate cu țările din Europa de Est și Rusia”) demonstrează elocvent că se impun măsuri urgente de modificare a cadrului legal, în contextul în care resursele forestiere sunt afectate de tăierile ilicite, reducerea teritorială (spațială) a fondului forestier cauzat de arenda fondului forestier, construcțiile neautorizate, etc.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația UE

Prezentul proiect de act normativ NU transpune legislația UE dar respectă și se conduce de angajamentele tratatelor internaționale în domeniul biodiversității la care Republica Moldova este Parte (Convenția privind diversitatea biologică, adoptată la Rio de Janeiro, 1992; Convenția privind conservarea vieții sălbatice și habitatelor naturale din Europa, adoptată la Berna, 1979; Convenția privind conservarea speciilor migratoare de animale sălbatice (Bonn, 1979); Acordul privind conservarea speciilor migratoare de apă african – euro - asiatice, adoptată la Haga, 16 iunie 1995).

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul conține prevederi care stau la baza gestionării durabile a pădurilor, creșterea responsabilității autorităților locale, deținătorilor de terenuri, la schimbarea destinației terenurilor acoperite cu vegetație forestieră și gestionarea durabilă a fondului forestier proprietate publică și privată, majorarea aportului la asigurarea populației locale cu produse și servicii forestiere, dar și măsuri de conservare, de protecție precum ajustarea cuantumului tarifelor pentru calcularea prejudiciilor cauzate mediului prin folosirea ilegală a resurselor pădurii la realitățile moderne.

Suplimentar la problema tăierilor ilicite și reducerea suprafețelor forestiere, edificarea construcțiilor neautorizate în fondul forestier, în ultimele decenii, a apărut o nouă formă de proprietate a pădurilor și anume proprietatea privată, care este insuficient reglementată în legislație, și anume în aspecte de amenajare a pădurilor private și modalitățile de gospodărire a acestora, etc.

În acest sens, se impune necesitatea ajustării cadrului legal existent în scopul asigurării continuității pădurilor în corelație cu condițiile de creștere a presiunii activității antropice și în contextul schimbărilor climatice.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului nu necesită alocarea resurselor financiare de la bugetul de stat, de potrivă sunt preconizate încasări de plăți la bugetul de stat urmare a nerespectării cerințelor de gospodărire și atitudine față de fondul forestier sau a vegetației forestiere din afara fondului forestier (spații verzi).

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Urmare aprobării și publicării prezentului proiect de act normativ va fi abrogat Codul Silvic existent, vor fi modificate prevederile cadrului legislativ cu tangență în domeniului silvic, precum și adoptate alte acte normative ale Guvernului, în vederea implementării noului Cod.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În conformitate cu art. 20 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și pct. 177 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 610/2018, anunțul privind inițierea elaborării proiectului hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Codului silvic a fost publicat pe pagina web a ministerului www.madrm.gov.md la compartimentul „Transparență decizională/Anunțuri de inițiere a elaborării deciziilor” în data de 13 iunie 2019.

Totodată, în scopul asigurării calității și eficienței proiectului de act normativ anunțat spre elaborare, au fost organizate consultări publice cu participarea reprezentanților mass-media, instituțiilor de cercetare științifică, organizațiilor neguvernamentale și societății

civile, iar propunerile înaintate în urma a consultărilor publice au fost examinate și, după caz, incluse în proiectul actului normativ. Mai mult decât atât, în scopul mediatizării și sensibilizării tuturor părților interesate pe marginea necesității și importanței elaborării proiectului Codului silvic (redacție nouă), pe pagina web și pe rețelele de socializare a ministerului au fost publicate invitații și comunicate de presă cu referitoare la rezultatele consultărilor publice desfășurate.

Proiectul a fost examinat în cadrul ședinței secretarilor generali de stat din 18 octombrie 2019 și aprobat cu numărul unic 610/MADRM/2019. Astfel, în baza prevederilor art. 32 din Legea nr. 100/2017, proiectul a fost remis spre avizare și expertiză juridică și anticorupție către instituții și organizații interesate, și a fost asigurată plasarea proiectului și notei informative pe portalul guvernamental public <http://www.particip.gov.md>.

În cadrul procesului de avizare și expertizare a proiectului hotărârii de Guvern pentru aprobarea Codului silvic, în adresa Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului au parvenit 18 avize pe marginea proiectului.

Astfel, se prezintă următoarele repere a avizelor și expertizelor la proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea Codului silvic: (1) I.P. Institutul de Ecologie și Geografie al MECC (Aviz nr. 169 din 22.10.2019), (2) Serviciul Vamal al Ministerului Finanțelor (nr.28/11-17867 din 28.10.2019), (3) Centrul Național Anticorupție (scr. nr.06/2-6659 din 29.10.2019), (4) Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene (nr. DI/3/041.1-11546 din 30.10.2019), (5) Agenția „Apele Moldovei” (nr.02-04/1283 din 31.10.2019; aviz suplimentar nr.03/1-04/1385 din 02.12.2019), (6) Asociația Obștească „Bios” (nr.37 din 08.11.2019), (7) Agenția „Moldsilva” (nr.AM02/01-1562), (8) Ministerul Afacerilor Interne (nr.44/22-3261 din 12.11.2019), (9) Inspectoratul pentru Protecția Mediului (nr.1225 din 11.11.2019), (10) Ministerul Educației, Culturii și Cercetării (nr.07-09/6700 din 21.11.2019), (11) Agenția de Mediu (nr.4206 din 21.11.2019), (12) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (nr.01-6/3356 din 22.11.2019), (13) Camera de Comerț și Industrie (nr.628-04/17 din 25.10.2019), (14) Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale (nr.04/6406 din 20.11.2019), (15) Ministerul Justiției (nr.04/12080 din 10.12.2019), (16) Ministerul Economiei și Infrastructurii (nr.04-8478 din 17.12.2019), (17) Ministerul Finanțelor (nr.11/3-09/1680/1316 din 10.01.2020), (18) Asociația Obștească „Eco Contact” (nr.50-EC/2019 din 09.04.2020).

Gradul de implicare a organizațiilor neguvernamentale și a societății civile în cadrul procesului de avizare a proiectului hotărârii de Guvern pentru aprobarea Codului silvic este mediu și include participarea a două organizații neguvernamentale, care promovează dezvoltarea durabilă și protecția mediului în Republica Moldova. În acest context, pe data de 08 noiembrie 2019, ministerul a organizat a II-a rundă a consultărilor publice pe marginea prevederilor proiectului.

Urmare a procesului de avizare și expertizare, în scopul asigurării principiului predictibilității și previzibilității, proiectul a fost revizuit, modificat și completat cu prevederi noi care se referă la administrarea fondului forestier, drepturile și atribuțiile deținătorilor de terenuri ale fondului forestier, finanțarea lucrărilor de gestionare, menținere și extindere a acestora cu conservarea diversității genetice, etc.

Totodată, proiectul stabilește o claritate cu privire la subiecții implicați în gestionarea fondului forestier și competențele acestora, iar, în scopul asigurării integrității și permanenței fondului, proiectul a fost completat cu un articol nou (art. 14) care reglementează activitatea de control asupra stării, folosirii, regenerării, pazei și protecției fondului forestier.

Totalitatea modificărilor și completărilor operate în textul proiectului hotărârii de Guvern pentru aprobarea Codului silvic contribuie la sporirea clarității normelor expuse

în vederea gestionării eficiente și durabile a fondului forestier sub aspect social, economic și de protecție a mediului.

8. Constatările expertizei anticorupție

În conformitate cu Avizul Centrului Național Anticorupție nr. 06/2-6659 din 29.10.2019, în vederea excluderii neconcordanțelor între constatările expertizei anticorupție și prevederile proiectului definitiv, în condițiile art. 28 alin. (4) din Legea integrității nr.82/2017, expertiza anticorupție urmează a fi efectuată la proiectul definitiv.

9. Constatările expertizei juridice

Proiectul a fost supus expertizei juridice și examinat prin prisma propunerilor și recomandărilor incluse în Avizul Ministerului Justiției nr. 04/12080 din 10.12.2019.

În acest context, prevederile proiectului au fost revizuite în vederea respectării clarității normei juridice și corespunderea acesteia condițiilor de calitate, accesibilitate și previzibilitate. Astfel, pe tot parcursul textului, sintagma „acte legislative și normative” a fost substituită cu sintagma „acte normative”, au fost revizuite principiile gestionării durabile a pădurilor, menționate la art. 2 din proiect, a fost modificată lista actelor care urmează a fi aprobate de către Guvern, menționate la art. 9, 10 și 11, etc. Totodată, au fost revizuite normele cu privire la formele răspunderii juridice pentru încălcări comise pe terenurile fondului forestier și alte terenuri acoperite cu vegetație forestieră, și anexele la proiect au fost expuse în ordinea enumerării acestora menționată la art. 89 alin. (1), etc.

Ministru

Ion PERJU